

Бібліотечна довідка

ДЕНЬ СВЯТОГО МИКОЛАЯ ЧУДОТВОРЦЯ

ЗМІСТ

Стор.

1. Історія свята.....	2
2. Традиції свята.....	3
3. Народні прикмети.....	4
4. Вірші	5
5. Ключові слова.....	6

*Сів у санки Миколай
В шубі, в теплих рукавицях.
Янголятка, підганяйте,
Щоб на землю не спізниться!*

19 грудня православні люди всього світу святкують день святого Миколая Чудотворця.

1. Історія свята

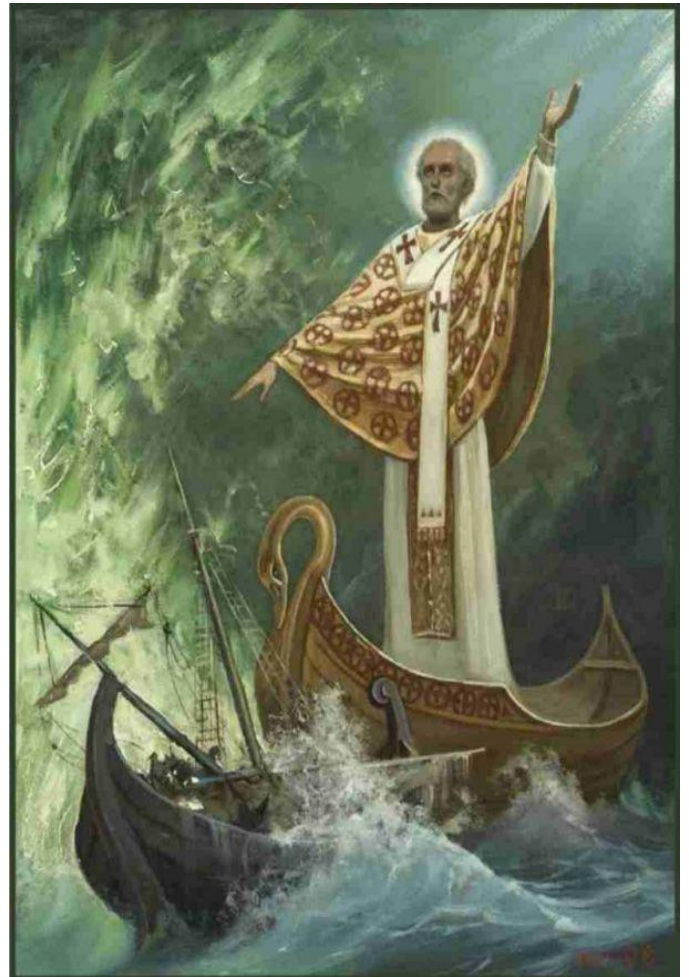
Про святого Миколая існує багато давніх переказів та легенд. Правдоподібно, що Миколай народився у грецькому місті Патара, провінція Лікія, що у Малій Азії, у християнській родині. Звідси і відповідне виховання Миколая. Його дядько був єпископом і дбав про духовну освіту свого племінника. Ще в молодому віці він висвячує Миколая на священника. Коли ж померли батьки Миколая, молодий душпастир вирішує скласти пожертву з усього успадкованого від них майна для потребуючих.

У той час один співвітчизник Миколая з невідомих причин втратив усі свої кошти. Жодних засобів до існування у родині не залишилося. А мав цей безталанний трьох доньок, яких і вирішив спонукати до заробітку власним тілом.

Коли священник Миколай дізнався про злий намір безнадійного батька, вирішив допомогти дівчатам, аби вони не пішли знеславленою дорогою. Тож тричі він крадькома підкидав до дверей їхньої хати мішечки із золотом, використавши які, дівчата успішно і чесно влаштували своє життя. Коли Миколай втретє підкидав мішечок, батько дівчат упізнав свого добродія.

Звідси, очевидно і традиція таємних подарунків, на знак вшанування благородного вчинку святого Миколая, особливо тим, хто найдужче потребує допомоги.

Згідно з численними оповіданнями і переказами, життя святого Миколая було посвячене спасінню віруючих та глибокій самопожертві в ім'я любові до ближніх. За свого покровителя Миколая мають мореплавці (часто це пов'язують з ймовірною приналежністю його батьків до рибальської професії).

Окрім цього, мають місце твердження, що Миколай, уже будучи єпископом, брав участь у Першому Вселенському (Нікейському) Соборі 325 року, на якому було укладено та затверджено «Символ віри».

Храм Святого Миколая у Демрі, Туреччина

Існує цілий перелік чудес, які за своє життя вчинив святий Миколай. Є свідчення, що він навіть воскрешав померлих. На сьогодні чудотворець є одним з найбільш шанованих святих у християн Східного та Західного обрядів.

Помер святий Миколай близько 345 року в місті Мірі Лікійській — стародавнє місто у Лікій, поблизу сучасного турецького міста Демре (Анталія, Туреччина). Там його і було поховано, а на місці збереження нетлінних останків збудовано церкву.

Коли ж в 11 столітті місто захопили мусульмани, вірні перевезли мощі святого Миколая з Міри до міста Бар, що в Південній Італії. Згодом там було зведено церкву, а вшанування святого чудотворця швидко поширилося серед християн католицького Заходу.

2. Традиції свята

Святкувати день Миколая Чудотворця, або як його ще називають Зимового Миколая, завжди починають молебнем у церкві. Раніше, а подекуди і зараз, всі жителі села збирали гроші та у складчину ставили після молебню велику свічку, щоб святий Миколай огордив їх від усіх бід і нещасть.

Після церковної служби 19 грудня влаштовується веселе свято, яке називали братчини. Всі частування купувалися у складчину і братчини були свого роду обрядом примирення ворогів і прощення всіх образ.

Оскільки у цей час йде різдвяний піст, то основними стравами на Зимового Миколая були пироги з капустою і грибами. На столі обов'язково було пиво, яке варили з ячменю нового врожаю.

Найбільше радості свято святого Миколая доставляє дітворі. Адже за давньою традицією батьки купують і ховають в будинку подарунки, які нібито святий Миколай приносить слухняним дітям.

У минулі століття в день Зимового Миколая здійснювали різноманітні угоди, укладали договори, тому що були впевнені, що цього дня ніхто не піде на обман, оскільки Миколай Чудотворець покарає шахрая і відновить справедливість.

До цього свята у містах відкривалися численні ярмарки, де встановлювалися остаточні ціни на хліб і борошно. Дівчата з цього часу починали підготовку до святка.

Свято Миколая — чи не найулюбленіше свято всіх дітей. Для дорослих воно зазвичай супроводжується чималими витратами коштів і часу, бо діти іноді такого забажають у листах до святого Чудотворця, що справді, аби виконати ці наївні й водночас такі наполегливі побажання, без чудес не обійтися.

Але чого не зробиш задля радості своїх найдорожчих дітей, які з довірою і трепетом розкривають вранці пакунок, плескають у долоні і одразу ж снідають цукерками.

Оселя наповнюється мандариновим запахом, а дитина із щоками, набитими ласощами, прямує подивитися, чи не обділив, бува, святий Миколай її батьків.

Це свято справді овіяне загадкою і трепетом, принаймні доти, доки діти вірять у доброго Святого, який кладе під подушку омріяні подарунки.

Вже за місяць малеча старанно, каліграфічними літерами починає вправлятися в епістолярному стилі, пишучи Миколаєві листа, та адресуючи до небесної канцелярії. А далі з нетерпінням очікують на таємничий прихід Чудотворця, особливо у скрутний час для нашої країни.

Джерело: <http://patrioty.org.ua/blogs/den-sviatoho-mykolaia-chudotvortsia-istoriia-sviata-i-ake-tradytsiino-vidznachaly-ukraintsi-102922.html>

3. Народні прикмети

- ❖ Який день на Миколу зимового, такий і на Миколу літнього.
- ❖ У кожному році два Миколи: до першого Миколи не буває холодно ніколи, а до другого Миколи не буває тепла ніколи.
- ❖ Як впаде великий іній — на гарний врожай хліба.
- ❖ Як на Миколу піде дощ, то врожай на озимину.
- ❖ Морозяний день — на уроду хліба й городини.
- ❖ З цього дня підходять другі морози — Миколині: «На Студеного Миколу снігу навалить гору».
- ❖ Якщо в день Миколая замітає слід, дорозі не стояти від Миколи до Різдва (7 січня).
- ❖ Скільки дає день Миколая снігу, стільки буде трави на Миколу теплого.

Джерело: <http://traditions.in.ua/sviatkovi-kalendar/zymovi-tsykl/265-19--->

Святий Миколай

Ой втіха, діти, втіха —
приходить нічка тиха,
весела нічка тая:
Святого Миколая.

Повагом і спроквола
іде Святий Микола
і дар несе багатий,
треба всім, діти, знати.

Яблучка й горіхи,
колачків два міхи,
коні медяникові
та овечки цукрові.

Миколая привели
біленькі два ангели.
Знають послы небесні,
котрі діточки чесні.

Список при собі мають
і кого прочитають,
тому Миколай на свято
дає дарунки радо.

У ніч Святого Миколая

Темна нічка за шибками.
Сон на крилах вже летить.
Небеса блищать зірками,
Та Івасик ще не спить.

У голівці сонні мрії...
... Хмари, небо, зорі, рай...
Білі ангели-лілеї,
А між ними Миколай...

На санчатах щедрі дари —
Вже готове все як слід.
Ангели стають у пари
І злітають вниз, на світ...

Миколай, дідусь старенький,
Ставить дари на столі,
А Івась питає неньки:
— Ненечко, чи це мені?

Темна нічка за шибками
Заглядає до вікон.
Спить Івасик біля мами,
Усміхаючись крізь сон...

Джерело: <http://ditvora.com.ua/virshi-ta-pisni-do-svyata-svyatogo-mikolaya-0>

5. Ключові слова

Миколай Чудотворець
